

Anna Šochová

Panenka

Gita šla hledat Táňu. Táta Pavel pořád chrápe, mamku pozvala farářka a tak musí ségra domů. Dalo se čekat, že Táňa bude s klukama hledat poklady! Už to tu bylo několikrát překopaný, ale to sem tehdy vůbec malí nesměli, aby od mrtvol něco nechytily. Mamce se rejpaní na hřbitově vůbec nikdy nelíbilo, ale dělali to všichni, příjížděli i cizí. A někteří potom zůstali ve vchodě u Kováčů, i když tam dávno byly rozbitý dveře. Kováčovi mají hodně příbuzných, co za nima jezdí. Gita tam jenom nakoukla, sama ke Kováčům nesměla. Stejně to tam smrdí, protože Miro občas předvádí Táně svoje čůrání.

"Mrtvolnej jed je svinstvo," říká často táta Pavel, aby mamka věděla, že je opatrněj, když tahají lesklý kusy kamenů z hrobů. Taky říkal, že si děsně pomohli, že se s Dežem vyplatí kšeftovat. Táňa sice tvrdí, že spolu hlavně chlastají, ale to musí potichu a hodně tajně, aby mamka neslyšela. Pavel není opravdickej táta, ale uvázal si je na krk, když ještě hodně vydělával. Mamka pořád myslí, že mu za to musejí být vděčný. Teď, co pořád chodí vedle do vchodu, to napitej pořád říkal taky, ale Gita by v tu chvíli namouduši nejradši zalízala pod skříň.

Nechtěla mu dávat pusku na ruku, aby tu vděčnost viděl. Měl ji chlupatou štětina a smradlavou od špíny. To jak pořád lezli do motoru Kováčovic auta. Včera stejně vrazil mamce pár facek a musela roztáhnout nohy, aby ji šťouchal. Táňa říkala, že se to má dělat v posteli a ne na stole nebo u skříně. A že to ony jako děcka vůbec nemají vidět.

Bály se ho vždycky, i když bil jenom mámu. Bály se i brečet a přitom si spolu říkaly, že by ho měly přeprat a maminku chránit. Ta ale vždycky vysvětlovala, že chlap bez práce je moc nešťastnej a nemůže za to. Že mají zalézt do pokoje a čekat, až se bouřka přežene. Jenže od prázdnin řval táta Pavel pořád víc i na ně. Nadává Táně kvůli nádobí a uklízení. Gita s Táňou vždycky pomáhaly mamce se vším, ale Pavel se občas naštve, vytáhá nádobí z linky a Táňa myje třeba celý odpoledne. Tuhle tiše brečela, jak to pořád prohlížel, házel zpátky do vody, fackoval ji nebo řval, že je blbý kravský vemenó.

Gita neví, co dělat, při žádném Tánině ani mamčině brečení. I když se k nim přitulí a třeba mamce dává pusinky. Táňa ji odstrčí a maminka stejně

brečí dál a někdy ještě víc. Gita si při tom nedovede hrát, koukat na Pobřežní hlídku a na Pokémony už taky ne.

On táta Pavel fakticky nebyl pořád zlej. Když máma dostala krásný holčičí oblečení z fary, vždycky Gitu hladil, že je úplnej andílek a Táňa princezna. Taky nosil hračky z hromádek, když dělal šoféra Dežovi. V Německu jsou tak bohatí, že vyhazují všechno možný, co ještě funguje. Pavel s Dežem to prodají a zase mají dost peněz.

Táňa potom vždycky Gitě připomíná, že se tím nesmí cizím chlubit, že by se jim posmívali. Někteří lidi vykládají, že hromádky v Německu jsou odpadky, ale přitom si přes hranice vozí ledničky a kola úplně každé. Ach jo. Kde ta Táňa je?!

*

"Hele, lebka! Docela malá, co?"

Miro něco našel a ostatní se nahrnuli kolem. Zrovna teď! Gita zahlédla Táňu, ale musela až k nim dozadu. Miro ukazuje něco ohromného, všichni natahují krky! Stoupla tedy na špičky a držela se něčích zad, protože opravdickou kostru ještě neviděla. Byla ze všech nejmenší, tak za rozvalenou zeď nesměla chodit. Táňa něco tahala z hlíny a Gita dávno zapoměla na mámu a faru a všechno. Protlačila se až k Mirovi a zírala na věc, kterou držel.

"Hele, ještě to má vlasy, skoro jako Gita."

Otočil se a tak strčil kost s hlínou místo očí přímo před Gitin nos. Ucukla, aby nebyla od hlíny. Chyběly tomu všechny zuby a bylo to moc smutný. Gita otevřela pusou, nemohla vydat ani hlásek. Zato třeštila oči, jako by i jí měly vypadnout.

"Seš blbej?! Na, Gito, vem si tohle a mazej, nebo řeknu, že sem lezeš!"

Táňa sestřičku odtáhla až před vchod. Mamka vykukla z okna a volala je nahoru. Gitu pohladila a už běžela na vlak, ani nekoukala, co špinavého drží. Chytla motorák zrovna u silnice, ještě jí zastavili.

"No jo, tak tě poslala máma, tos nemohla říct?"

Táňa chtěla zanádat, ale koukla na ségru a nechala toho. Malá pořád nemluvila, jen křečovitě tiskla Tánin dárek. Pořádně si ho všimla až v bytě. Držela panenku před sebou, jako by se bála ji pustit a přitom se jí štítla. Nebo bála. Táňa hned věděla, co s tím.

"Musíme ji vydrbat, ale je docela pěkná. Schválně jsem tu špínu nesundala, aby ji kluci nechtěli. Oni by to hnedka vyšmelili, víš?"

Tánina slova a péče Gitu pomaličku uklidnily. Společně z panenky stáhly kousky hadříků. Byla úplně obyčejnská, bez česacích vlásků, jenom pomalovaná. Zato měla namalované i ponožtičky a červené střevičky. Ta je zvláštní!

"Tuhle ti nikdo nesebere, bude jen tvoje, ale radši ji moc neukazuj," radila zkušeně jedenáctiletá sestra. Spousta hraček jejich poličkami prošla, ale jen pár hodně rozbitých zůstalo. Pavel se totiž neptal. Prostě přišel, prohlížel a bral, co se mu hodilo. Dokonce se už stalo, že Táňa musela do školy v krátkých a malých Gitiných teplákách, protože vybral celou její půlku skříně.

Chvíli hledaly, co panence oblečou. Staré šatičky po jiných panenkách byly moc velké, tak Táňa vytáhla pár kousků látky, co měla na školní práce. To bylo moc dobře! Gita totiž věděla, že tahle panenka musí mít jenom nové, co žádná jiná nenosila. Měla ji ráda hned. Sama ji ještě jednou omyla a mazlila se přitom s celým tělíčkem. Byla tak světlounká, čist'ounká a voněla... Bude ji pořád nosit sebou! Nebo schovávat pod polštář? Nene, co kdyby ji táta Pavel uviděl... Musí si panenku opravdu všude nosit!

Stejně Gita musela za pár dní Mirovi novou hračku ukázat, protože nic dalšího nevykopal a nadával, že holky kradou. Nad tímhle pokladem našťestí mávnul rukou a Gitě spadl kámen ze srdce. Věděla, že panenka je už jenom pro ni. Řekla jí to totiž jednou v noci ta... Lebka.

"Když ji máš taky ráda, nech si ji."

Potom začaly Lebce vlásky vlát jako ve větru a hlína odletovala i z děr na oči, ale z toho dostala Gita strach. Vzbudila se, koukala do tmy a

opakovala si, že se Lebka přece nezlobila. Přesto byla moc ráda, že už ji nevidí.

*

Mamka zrovna tu noc, co Lebka mluvila, nebyla doma. To ona mluví pod okny? Proč je venku? Gita rozespale slezla z postýlky a opravdu, zrovna uviděla mamku nasedat do sousedovic auta. Miro se třema většíma bráchama auto roztlácel až k přejezdu, než chytlo. Probudila Táňu. Ta ji krátce objala, ale byla strašně ospalá.

"Neboj, Gituš, máma v noci pracuje, víš? Oni ji přitom hlídají. Já to vím už dávno."

Bylo to určitě dobře, mamka vždycky říkala, že dostat práci je dneska pravý poklad. Jenže světlo zvenčí jezdilo po stropě a kreslilo divné věci. Gita objala panenku a skrčila se u Tániny postele. Strašidla nejsou, to o sebe klepou suché větve! Maminka vždycky nadávala na stromy, že potřebujou prořezat. Hm, přesto by bylo líp, kdyby tady u postýlek chvílku, chvílinečku poseděla a trochu Gitu hladila po vlasech! Ze všech sil držela Gita oči zavřené a myslela na to, že se vůbec nechce bát.

"Mami, maminečko..."

"Leni? Leni, meine kleine..."

Maminka voněla kytičkově jako dávno u babičky. Hladila ji po vlasech, jako kdyby si vzpomněla, jak moc to má její malá Gita ráda. Gita se spokojeně protáhla a pořád se zavřenýma očima znovu zachumlala. Přelezla blíž k ní, do teplíčka.

"Já se moc bála, mami..."

"Lieber Leni..."

Zase pohlazení, pusinka do vlasů. Blaženě usnula. Najednou ale věděla, že strašně moc potřebuje čůrat. I ve spaní to Gita už poznala, protože vždycky jako sedí na záchodě a najednou dostane strach, že to spustí

DOOPRAVDY. Gita se prudce posadila v posteli a rozespale koukala, kudy sleze dolů.

"Leni?"

"Um Gottes Willen!"

Maminka měla otevřené oči a byla jiná. A z druhé strany ležel cizí fousatej tatínek. Zvenčí sem šla jen trocha světla, jako kdyby lampy venku zhasly. Gita zašátrala po panence. Jakmile se jí dotkla, zmizel ždibíček strachu, co se užuž probouzel. Tak jsem u jiný maminky, napadlo Gitu. Jako když byla Táňa v nemocnici a mamka vyprávěla, že se tam určitě sama v noci nebojí, protože má kolem jiné maminky, které se o ni postarají. Kolem malých dětiček jsou vždycky další maminky a nikdo nemusí mít strach. Gita přece taky potřebovala aspoň jinou maminku, když se tolik bála!

"Můžu jít na záchod?"

Byli divní. Jenom na sebe koukli. Když člověk potřebuje na záchod, tak přece musí běžet, aby nedělal loužičky jako Kováčovic Benžík! Gita ukázala ke dveřím:

"Tam je záchod?"

Maminka vstala a zpod postele vytáhla nočník. Nočník! Velikej, div do něj Gita nepropadla. I když už uměla dávno normálně na záchod, u těch lidí si netroufla nic říct. Hlavně, když mohla honem zpátky pod peřinu.

"Děkuju. Kdy maminka přijde?"

Zase nemluvili. Ale tahle maminka se moc krásně usmívala a hladila a ten tatínek kolem Gity utěsnil velikou nafouklou peřinu jako z pohádky. I panence se dobře leželo, koukaly jim jen hlavičky. Spokojeně zavřela oči, než se vrátí domů.

*

Všechno bylo dobré, Gita zase chodila do školky, aby maminka po noční práci mohla spát. Doma bylo fajn, maminka se znovu hodně smála a taky s holkama tancovala a Gita si už připadala veliká, protože jezdila do školky

vlakem dvě stanice s Táňou. Panenku vozila taky, schovávala si ji v šatně do kapsy na ramínku. Jenže ani tady nebyla panenka v bezpečí. Zrzavej Aleš ji jednou ukradl, utíkal s ní nahoru po schodech a když mu učitelka nařídila hračku vrátit, naschvál urval jednu ručičku a hodil po Gitě.

Ted' držela panenku v jedné a ručičku ve druhé ruce. Koukala na červený provázek, visící z dírky a křičela strachy. To je panenčí krev! Panenka umře! On ji zabil! Tiskla maličkou chudinku k sobě a když začala křičet i učitelka, vylítla kolem ní do zahrady.

Proč paní učitelka nadává jí? Co chudák panenka?! Co Gita řekne Lebce? Když se dřív hračkám utrhla nějaká noha, ruka nebo hlava, daly se zbytky do krabice a časem něco mamka spravila. Ale tahle panenka je od Lebky, tu to moc bolí! Maminka je daleko, utrženou ručičku včas nespraví!

Gita zalezla do křoví u plotu, chudinečku zabalila do kapesníku i s ručičkou a houpala jako miminko. Moc a moc si přála, aby jí pomohla víc. Plakala a vzlykala se zavřenýma očima, aby nikoho neviděla, aby nebylo nic, než ony dvě.

*

"Oh, du? Aber nein..."

Gita hned poznala svoji noční maminku. Mluvila pořád divně, ale byla hodná. Je to taková zvláštní maminka, proti strachu. Sedla si ke Gitě na bobek a její uslzenou tvářičku vzala do dlaní. Gita hned žalovala:

"Aleš jí... zabil!"

Ukázala kapesníkový uzlíček. Maminka hned rozuměla. Rozbalila poraněnou panenku, chvíli koukala na díрку a zase na Gitu. Promnula v prstech červený provázek. Potom vstala a podala Gitě ruku, že půjdou. Byly na dvorečku jako z knížky. Kolem běhaly slepice, za ohrádkou kejhaly opravdické husy a u boudy čuchal velký pes. Maminka vedla Gitu do domu. Měli tam velikou kuchyň, úplně jinou, než normální v paneláku. Skoro jak u babičky!

Maminka odhrnula ubrus na malém stolku pod oknem a ze šuplíku vytáhla dvě krabice. Našla klubíčko červeného provázku a porovnála s tím v tělíčku. Odměřila a odstříhla, potom chvíli dloubala háčkem někde uvnitř, dokud nevytáhala všechn starý. Něco přitom Gitě vyprávěla, možná se i ptala. Gita jen koukala s otevřenou pusou.

Nakonec maminka pokrčila rameny, provázek protáhla dírkou na konci ručičky, stáhla, zmáčkla, šup šup! Panenka je zdravá! Jen u ramínka koukala červená čárka, kterou ještě maminka opatrně ustříhla. Gita to místo pohladila. Cítila, jak je panenka zase spokojená.

"Děkuju."

Maminka se usmála a zvedla prst. Počkej, pochopila Gita. V šupletí ještě něco bylo. Maminka vytáhla hromádku něčeho zelenobílého a dvě malá klubíčka. Šatičky! Princezničkovské, skoro hotové! Maminka přeměřila délku, ukázala na vedlejší židli a na mísu s jablky. Než Gita okousala ohryzek do mrňava, bylo doháčkováno. Maminka panenku oblékla a posadila. Šaty se roztáhly dokola. Jako zelená a bílá kola, jako krajková dečka, na jaké Gita nesměla kdysi dávno u babičky sahat!

"Jé..."

Skoro se bála na panenku sáhnout. Ale maminka Gitu zase pohladila a tu nádheru, celou, jak byla, jí podala. Potom zase kývala, aby šla za ní.

Ložnici si Gita hned připamatovala. Na zdi nad postelí byl veliký kulatý obraz ze svatby a vedle něj mnohem menší. Jeje, to je taky fotka! Kolem zlatého rámu má navíc věneček ze sušených kytěk a černou mašlí. Holčička jako Gita.

"Meine Leni."

Maminka vzlykla. Gita už věděla, co černá stuha znamená. Když babička umřela, nosily s Táňou a mamkou stejnou na všech rukávech. Pohladila smutnou maminku po ruce. Ta si pomalu ke Gitě klekla, lehce se prsty dotýkala její tvářičky a měla plné oči slzí. Asi že Gita měla taky takové dlouhé zlaté vlasy jako její umřelá Leni.

"Nebřeč, já tě mám taky ráda."

Objala cizí maminku kolem krku a přitiskla se. Moc takové její holčičí přítulení potřebovala. A pusinka navíc tu smutnou paní léčila líp, než Gitinu mamču.

*

"Kde se tady vzala? Sama jsem to křoví prolízala, opravdu!"

"Spíš si gratulujte, že je aspoň ona v pořádku! Jako kdybych vám pořád neříkala, že musíte mít oči všude!"

"Je mi líto..."

"To vás nechám vysvětlit jeho matce!"

Gita se probouzela do zlobení učitelky a tlusté paní ředitelky. Na ni ale byla ředitelka hodná. Zvedla holčičku ze země, obrala z ní staré listí a poslala do jídelny.

"Už tak daleko od dětí nechod', měly jsme o tebe strach."

Táňa měla odpoledne spoustu otázek, ale Gita si vůbec na žádný frmol nedovedla vzpomenout. Že Aleš chybí, si nevšimla při obědě ani před spaním. Měla přece starost o svoji panenku. Jestli si Aleš natloukl a odvezli ho s houkačkou, dobře mu tak. Byl zlej!

Mamka zase pracovala, tak je Miro vzal k nim. Čekali nějakou návštěvu, paní Kováčová ještě Táňu učesala, aby byla hezká. Táta Pavel taky přišel, ale byl napitej a pořád Táně říkal, že je jeho hodná holka a nesmí bejt blbá. Byl úplně divnej a přitom pivem smrděl docela málo. Obě holky byly rády, když ho pan Kováč poslal domů.

Přijelo německé auto. Miro říkal, že je to sport'ák Mercedes a jak na něj pořád koukal, moc se mu líbil. Ten pán byl strašně hodnej. Všem děckám dal žvejkačky a Táně čokoládu. Paní Kováčová Táně řekla, že má moc rád děti a že si má k němu sednout na klín, aby měl taky nějakou radost. Potom spolu Táňa s Gitou tancovaly disko a zpívaly a ten Němec měl opravdu velikou radost. Zvláště, když mu Táňa německy poděkovala za pětimarku.

Miro potom odvedl Gitu domů, už byla tma. Táta Pavel chrápal u puštěné televize, tak zalezla potichu do pokoje. Bylo to divný, ale s panenkou se nebála a později v noci Táňa přece jen přišla.

*

Ráno zaspaly, probudily se samy. Šly za mamkou, ale ta jen mávla rukou, že už je pozdě i na druhý vlak. Řekla, aby ji nechaly spát. Byla moc unavená a hodně mrzutá. Pavel asi šel do města, mají si vzít včerejší rohlíky a neotravovat. Tak si potichu hrály v pokoji. Táňa říkala, že Georg, ten Němec, jí dal ochutnat svoje pití a že se všichni pořád smáli. Slavila s nima jako dospělá!

Táňa Gitě ještě vysvětlila, že hodně Němců nemá děti a tak se rádi mazlejí u nás. Taky se říká, že někteří je zkoušeli krást, ale Georg by si nic takovýho u Kováčů netroufnul. A hezky voní a dává pusinky. Potom učila Gitu říkat "danke, bitte, ich bin Gita" a tak podobně. Třeba, že maminka je „Muti“, tatínek „Fati“ a jablko „Apfl“. Když se něco řekne po jejich, moc se to Němcům líbí.

Gita taky chtěla mluvit o něčem, co Táňa neví. Chvíli přemýšlela, jestli smí, ale Táně nemohla lhát. Prozradila jí svou druhou maminku. I že divně mluví a umřela jí Leni. Táňa nevěřila, dokud neviděla ty zvláštní šatečky. Ale stejně, kdy že u nich Gita spala? No, včera možná ta paní opravdu spravila panenku. Jenže ve školce? Těžko! Kde tedy vzala panenka šaty?!

Táňa se panenky skoro bála dotknout. Asi by ji měly zahrabat zpátky, kde byla. To ale honem gitě vysvětlila, že ne, že by to neudělala ani tajně. Oni by ji určitě při zahrabávání Kováčovci viděli a panenku zas vytáhli. Gita se o panenku bála a Tánino váhání zkoušela zamluvit. Horlivě vyprávěla o všem, na co si dovedla vzpomenout.

"Já se tam vůbec nebojím! Mají i husy jako pan Sýkora, než se odstěhoval. A velikýho psa, už mě očichal, je moc hodnej."

"Kudy tam chodíš?"

Gita chvíli přemýšlela a potom pokrčila rameny. Nepamatovala si to. Radši začala panence zkoušet zelený kabátek, co zrovna Táňa udělala. Ta

umí věci! Vyšla ten ubrousek, co mamka dala na televizi a taky jehelníček a pořád něco. Teď třeba panence ušije polštářek s peřinkou. Mnohem hezčejší, než mají barbíny!

Mamka vstala a divila se, že neměly žádný oběd. Táta Pavel byl pořád pryč. Mamka tedy umíchala vajíčka s trochou mléka, aby jich bylo dost a Táně napsala omluvenku. Potom už musela do práce, Miro pro ni přišel se vzkazem.

Možná bylo lepší, že holky zůstaly samy, mamka byla před odchodem skoro zlá. Vajíčka se málem nedala jíst. Jak Táňa řekla, že chce sůl, začala na ni mamka křičet. Taky bouchla pánvičkou do linky, až spadla Gitina sklenička a rozbila se. Táňa brečela, ale honem zmlkla a otírala oči. Pavel jí za brekot vždycky nějakou vrazil a mamka teď byla jako on.

Později venku Miro prozradil, že zítra zase přijede Georg a bude ještě lepší zábava. U Kováčů dostaly holky rohlíky a teprve skoro večer pro ně přišel táta Pavel. V noci se Gita probudila. Byla v pokoji sama, vedle slyšela nadávat Pavla. Táňa tam brečela. Co provedla?! Gita k sobě přivinula panenku a nevěděla, co dál. Kdy konečně Táňa přijde?!

*

Usnula, možná na chvíli. Slyšela mamku hodně křičet, asi v kuchyni. Jindy se s tátou Pavlem hádala tišeji, někdy skoro šeptala, aby holky nic moc neslyšely. Teď křičí, jako když je z okna volá domů. Ne, ještě víc! Nadává Pavlovi a ten každou chvíli zařve, až se sklo ve dveřích třese. Gita vyděšeně sedí na postýlce a neví, co dělat. V kuchyni dál něčím mlátili, rozbili spoustu věcí. Určitě! Cinkalo to a chrastilo jako střepy.

Gita měla strach. Rostl a rostl, až byl tak veliký, že nevydržela v posteli. I pod peřinou ji studily nohy a drkotala zuby. Tolik se ještě nikdy nebála, skoro k počurání! Tiskla svou panenku a moc si přála, aby už bylo po všem. Když si všimla, že je opravdu klid, bála se ale najednou mnohem víc. Proč Táňa ještě nepřišla?! Nic není správně! Mamka přece po křičení chodí k nim?

Gita se celá třásla, jako kdyby záblo. Přece jen by radši slyšela třeba klepat a vrzat větve, ticho strašně studilo. Vykradla se na chodbu. Vchodem do kuchyně zahlédla kus Pavla. Stál u linky a táhnul z flašky. Táňa se určitě schovala... Pootevřela tiše dveře do obývacího pokoje a protáhla se do tmy. Na letišti se pohnula deka. Gita málem vyjekla, než poznala Táňu. Taky tady bylo něco divně. Copak se Táňa v noci tolik sama bála, že sem zalezla ještě dřív, než Gita? Muselo to s ní být hodně hrozný, jestli šla za Pavlem. Ale proč teď z toho brečí? Kvůli hádání? Gita se hned cítila větší a šla ségru pohládit, jak se to dělá.

Táňa pohlazení potřebovala. Zůstala stočená do klubíčka jako úplně maličká. Něco Gitě začala říkat, ale strašně moc tiše a pomalu. Gita přilezla ještě blíž. Aha, moc ji bolí břicho! A dál... Zas nerozumí!

"Gituš,... utíkej k té druhé mamince... Třeba mi taky pomůže. Řekni to, no - hilfe, tomu rozumějí všude..."

Pruh světla od kuchyně zmizel. Pavel se opíral o dveře.

"A hele, princeznička! Taky chceš?... Počkat, neutíkej! Co to máš? Dej to sem! Dělej!"

Neukázala by mu panenku ani náhodou. Je mnohem horší, než zrzavej Aleš! Gita šla pozpátku, dokud nenarazila na žebra topení pod oknem. Dál nebylo kam. Natáhl ruku...

"Hilfe!! Hilfe!! Hilféé!"

Gita křičela ze všech sil. Jako kdyby to divné slovo mohlo všechno zrušit. A opravdu! Když křičela a držela zavřené oči, Pavel nedosáhl.

"Leni!"

Maminka! Gita otevřela oči. Stála v té jejich veliké kuchyni, maminka s fousatým tatínkem vstávali od stolu a běželi k ní. Tatínek s holí kulhal, maminka byla rychlejší. Už k sobě Gitu tiskla a hladila. Gita začala plakat. Utěšovali ji zase tou svou řečí, ale nepotřebovala rozumět. Byli hodní a Pavlova chlupatá ruka už na ni nesahala. Gitě nevadil ani ten cizí starý

pán, co dál seděl u stolu a koukal s úplně otevřenou pusou. Ještě na něco si Gita vzpomněla:

"Mutti, hilfe, Táňu bolí břicho!"

*

Na štěrku zastavilo stříbrné BMW. Vystoupila hezky oblečená paní a rozhlížela se. Byla to jasně Němka, protože vypadala jako z časopisu. Načesaná byla i ve větru a nesla se, jako by jí to tu patřilo. Držela kytku zabalenou do stříbrného celofánu se spoustou stuh. Taková v krámě stojí balík.

Po krátkém zaváhání obešla kopřivy, vyhnula se dvěma vykuchaným lednicím a překročila pár cihel. Tam se její čisté podpatky zabořily do tmavé půdy, ale paní to vůbec nevadilo a šla dál. Napříč mezi trsy kopřiv, kolem bolševníku až k zídce. Tam, co kdysi bývala hřbitovní vrátka. Nalevo, u cihel se zbytky spadané omítky, se zastavila. Tady kolem byla jen hlína, nesměle oživená nejdrobnějším plevellem.

Paní položila na zem kytici, chvíli se zdržela a potom zamyšleně znovu kráčela zpátky. To už z Kováčovic oken zíral každý, co tu bydlel. Děcka vyběhla do chodby a nacpala se do rozbitých vchodových dveří. Tím pádem ucpala otvor, kterým se z domu linul žumpně smetištní zápach. Ovšem, vždyť ve sklepě mají rybník už od léta! Plavou tam i mrtvolky potkanů a kluci sledují, jak z nich slézá srst. Zázrak, že tu ještě neřádí nemoci!

Paní potřásla hlavou, zároveň vzhlédla ke dvěma černým oknům v prvním patře. Naštěstí ve zbylých bytech už dávno nikdo nebydlel. Oheň sežehl okenní rámy, olízl třetinu střechy. Řekli jí sice, jak to tu vypadá, ale skutečnost předčila očekávání. V duchu viděla plameny, žár a kouř. Peklo, z něhož jen zázrakem vytáhli Táňu. Ten hajzl navíc ještě za sebou při útěku zamknul.

Vykročila tam. Vytáhlý cikánský chlapec v mžiku vyběhl před dům a začal vykládat, že tam se nesmí, tam hořelo a ještě tam choděj policajti.

"A nic tam není, ani hrnky."

"Já si to, Miro, dovedu dost dobře představit! Stejně jako vím, že rád prohlížíš kosti, jestli v hrobech ještě něco nezůstalo. A říkám ti: Tamty květiny zvadnou na místě, kde leží! Jestli těm mrtvým seberete jediný stonek, budu zlá. A možná nebudu sama!"

Mluvila česky, ale tvrdě. No jasně, Němka. Miro na ni civěl, potom zase na kytici a k oknům, jako by potřeboval pomoc. Paní se otočila zády a vracela k autu. Miro si po ní netroufl nic hodit, protože z BMW vystoupili dva chlápci. V oblecích, ale žádní chudinkové. Jů, bodygárdi!

*

"Teď se vrátíme do nemocnice. Ty, Wernere, zkus vyřídit zbytek papírů, Rudi tě vezme po všech zdejších úřadech. Vůbec jsem netušila, že budeme mít tolik problémů. Po dvou letech příprav! Ještě, žes dokázal najít toho... mého biologického otce."

"Řekneš jí to už?"

"Ne, je přece v šoku. Vzpomněla si, že Gitu poslala pro pomoc, ale je příliš malá na ten zbytek. Vy sami jste tomu dlouho nemohli uvěřit, přestože vám Oma ukázala pyžamko s dalmatiny a kapesník s pokémonem! Nebýt strýčka faráře, zapomněla bych a nikdy tomu neuvěřila ani já. Bože můj, šedesát let... "

"Nelituješ toho, mami? Nebylo to asi lehký, prodělat konec války, sběrný tábor a odsun, nový začátek..."

Margita Hoffmann přivřela oči. Litovat? Měla velmi šťastné dětství. Přijali ji jako dar z nebes a milovali stejně jako Hildu a Franze, kteří přišli během následujících sedmi let. O dvacátých narozeninách dostala od starého faráře zvláštní dárek: Pětimarku s datem 1998. Byla prý zastrčená pod šatičkami panenky. Důkaz podivného původu, který se vymykal zdravému rozumu. Zároveň relikvie, která udržovala naději celé obce. Gitu chránili všichni, mlčely i rodiny, roztržené při odsunu.

Vystudovala historii a filozofii, hledala jakékoliv přijatelné vysvětlení. Vždycky ale skončila tam, kde začala: U panenky, kterou maminka malé Leni položila do rakvičky začátkem čtyřicátého roku. U snu o lebce s

vlanjícími plavými vlásky, která Gitě dovolila s tou panenkou si hrát. U pochopení, že tam v kuchyni na zemi vyděšená holčička zahlédla máminu pantofli a rudou šmouhu na dvířkách linky. Dnes věděla, že ji Pavel opravdu při hádce zabil. Přežila by ona sama, nebýt zázraku?

"Ne, Rudi. Sice mi prý hodně chyběla televize, ale malé děcko snadno zapomene. Náš farář byl velmi moudrý pán. Uměl dobře česky a uvěřil zázraku, kterého byl svědkem. Chudák, zrovna našim vysvětloval, že jsem halucinace, když mne osobně zažil volat o pomoc! Jako věřícímu mu sice bylo otevřeno pochopení nebo přijetí zázraků, ale prý se tím přesto hodně trápil. Možná i litoval, že to zažil. Byl svědkem nemožného, ale protože mi rozuměl každé slovo, stál tomu každý den tváří v tvář.

Měla jsem do pětiletého mozečku nacpáno tolik věcí... Oma spoustu podrobností neví, ale strýček mne po letech doslova utloukal argumenty ze svých poznámek. Prožívala jsem stejně kruté nevěřično jako on. Věděla jsem prý, že zlé Němce přemůžou Američani a Rusáci, které nikdo nemá rád, že komunisti všechno rozkradou a zničí, že sem budou jezdit bohatí Němci na nákupy. Dokonce i pár Elvisových melodií jsem prý časem poznala!

Nejhorší pro ně muselo být vyprávění o hřbitově, o osadě, ze které nic nezbylo... Sama jsem měla na krajíčku, když jsem po otevření hranic mohla podle vzpomínek a fotografií porovnávat zplanýrovaný kraj! Předpověděla jsem odsun, vývoj zbraní i lety do kosmu. Ve školce nám jednou vyprávěli dokonce o Hirošimě. Tehdy se dětem říkala spousta věcí. Ehm, TEĎ se říká... Ne, není čeho litovat. Každá doba má svoje, ale hlavní jsou vždycky lidi kolem nás."

Muži na sebe pohlédli. Teď se máti zasní jako vždycky. Nemýlili se, poslední dobou byla mimo hodně často. Ale kdo by se jí divil?

*

I když chlapci skrytě hlídkovali, podařilo se Táňu zachránit jen tak tak. Otec Schmidt si na Margitě a jejích synech vynutil přísahu, že zasáhnou až ve chvíli Gitina zmizení. Milost Boží prý nesmějí pokoušet. Co bylo dáno,

nelze změnit, ať to bolí sebevíc! Bez Gitina přesunu by přece nebylo ani jejích dětí, ani štěstí druhých rodičů, ani naděje desítek ostatních.

Margita ten slib dodržela, i když ji stál hodně sil. Copak mohla nepozorovat maminku aspoň při "práci"? Nesměla však za ní jít, varovat, nic. Dívala se tedy, jak postává u kašny se sochou Goetha, kouří, stopuje auta, rozevívá bundičku a domlouvá cenu. Jak se věší na Pavla, žadoní, jak Kováč přerušuje Pavlovy hrubosti. Do posledníchvíle doufala, že maminka přežije, třebaže tušila pravdu. Jako by mamku podruhé ona sama zabíjela! Bože, ničeho jsi mne neušetřil. Kdyby alespoň milost zapomnění přišla!

Nepřišla, kdepak, mnohé nyní před Margitou Hoffmann vyvstávalo jako vypálený cejch. Vždycky poměrně přesně věděla, co přijde v příštích minutách, aniž by musela být přímým svědkem. Bezmocná proti palčivému výsměchu osudu, drcená pomalými Božími mlýny.

Proč platí tolik? Proč trpí jako zvíře v pasti? Kdyby Margitu osvobodila ukousnutá pracka, unikla by z té klece za každou cenu jako ona příslovečná liška. Kolikrát se odhodlávala vyskočit z auta, odvézt svoji mámu, vytáhnout Táňu ze školy a honem s nimi pryč, do bezpečí?! Kolikrát se pálila v obou ohnících? Matka nebo synové. Jejich rodiny, všichni dávní přátelé... Proč nesmí zvolit všechno?!

Rudi toho chudáka ženskou dokonce sám jednou naložil a promlouval tou svou češtinou do duše, ale za pár dnů tam byla zas. Chovala se divně, plná euforie. Něco jí píchali, aby byla na pasácích závislá. Rudi osobně viděl vpichy na pažích.

Najednou prásk! V bytě vyskočily plameny a bylo pozdě na všechny vzpoury, zásady i váhání. Snad, možná, to celé znovu muselo dopadnout takhle. Hlídat den po dni, přesto stěží zachránit znásilněnou Táňu. Malá Gita neznala kalendář. Bože dobrý, skutečně nebylo možné překazit ani takovou hrůzu?! Jedenáctiletá holčička!

Její utrpení přece nelze nikdy odpustit, nemohou je přejít jako smůlu v odhadu nebo NUTNÉ zlo. Ať už všichni o příčinných souvislostech

vykládají, co chtějí! Copak museli zůstat pouhými svědky za každou cenu?! Jak se Margita jednou podívá Táně do očí?

Budiž, dokázali odhalit pedofila Georga, váženého prokuristu nejmenovaného koncernu. Příliš, příliš málo na vyvážení veškerých vin! Frau Hoffmann vytáhla z kabelky balíček v hedvábném papíru. Váhavě po něm přejela prsty.

"Pomůžeš Táně? Aby uvěřila, že její sestřička pomoc našla?"

*

Panenka v krabici se ani nepohnula. Jednak ji na bříšku tlačila veliká Tánina mince, jednak v tu chvíli Miro bloumal kolem kytice na bývalém štítarském hřbitově. Posunul ji špičkou botasky. Nic. Ušklíbnul se, nakopl ze všech sil tu nadělanou parádu a rozepnul zip na špinavých lewiskách. Na zdi zašustil pramínek písku z malty. No a co? Zrovna ho napadl bezva fór. Nepotřebuje se jenom chcát, ne? Vystrčil holou zadnici, pečlivě zaměřoval. Musí se trefit přesně! Vršek zdiva se zachvěl. Miro usilovně tlačil, moc mu to nešlo. Kurva, zrovna, když to potřebuje! První cihla ho omráčila, ostatní zamáčkly hubené tělo do hlíny. Dlouho, osudně dlouho se po něm nikdo nesháněl.

Ve vazební věznici ve Slavkově měli toho dne divnou mimořádku: Obviněný Pavel Sochor utrpěl popáleniny druhého a třetího stupně opařením na šedesáti procentech těla. Vyšetřování vyloučilo cizí zavinění. Neuvěřitelnou náhodou vytryskla vroucí voda právě jeho jedinou sprchou, která poté opět fungovala bez závad. Zemřel na celkovou sepsi a šok až po deseti dnech. Personál a pacienti trpěli s ním. Poslední dva dny jen sípěl, křičet už nemohl. Veškeré medikamenty proti bolesti včetně opiátů se mýjely účinkem. Zůstal při plném vědomí až do konce.

*

Na stolek u Tániny postele posadili památeční panenku, kolovou sukýnku roztaženou do dečky. Bledá holčička s kruhy pod zapadlýma očima ji vydržela pozorovat celé hodiny. Nemluvila, neusmála se, neplakala. Vypadala duchem nepřítomná, reagovala na oslovení a pokyny jako stroj.

Ožívala pouze během návštěv tety z Německa, která ji brzy odveze do domu s velkou zahradou. Tam budou bydlet. Tam Táňa najde Gitušku, co zavolala pomoc. Tady o ní nikdo nemluví, ale Táňa si jasně pamatuje, jak křičela a najednou zmizela za Mutti. Táňa zavírá oči.

Panenka vztahuje ruce s dlaněmi nahoru, jako by nabízela celý svět. Modré oči pod tenkou linkou obočí hledí do dálky, růžová tečka úst... se pohnula. Uhýbá do strany, rozšiřuje se, koutky ujíždějí nakřivo. Holčička začíná vzdychat ze spaní. Možná sen přinesl zlé vzpomínky, možná Táňa nějak ví o tom... úsměvu.

Nenávistném šklebu dokonané pomsty a vítězného zúčtování.